

CITATELJU! Prosimo, pogledajte na številke pol...  
Vaša r...  
aplošne...  
je list v...  
imeti na...  
Library of Congress  
Periodical Division  
Congress

# GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 155. — (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 12, 1943. — ČETRTEK, 12. AVGUSTA, 1943 VOLUME XL — LETNIK XL

NA NEKAJ VRU KOT  
NA DAN DOBIVAMO...  
2c 'GLAS NARODA'  
PO POŠTI NABAVNOST NA DOM  
(Članki sobot, možlj. in prebravlj.)  
CITAJTE, KAR VAS ZANIMA

# OSMA ARMADA VIDI ITALIJO

To in Ono

Angleška osma armada počasi prodira iz Acireale ob vzhodnem obrežju Sicilije in je dospela do trga Guardia. — Z vzhodnega vzhodja Etne morejo zavezniške čete prvič videti zemljo enega svojih poglavitnih sovražnikov na daljavo 35 milj.

Ob istem času pa so vsi boji za Sicilijo osredotočeni okoli Bandazzo, kjer se nahaja glavno križišče cest na najsevernejši točki ceste okoli Etne. Bombardiranje mesta Randazzo, ki se nahaja pred prelazom istega imena, prekaša celo strahovito ameriško bombardiranje Troine in Nemci se zavajajo, da bo za nje s padcem Randazza nastal isti položaj, kakor je postal v Tuniziji po padcu Bizerte in Tuniza.

Četudi so včerajšnja angleška poročila postavljala zavezniško črto dve milj pred Randazzo, vendar ni natančno znano, kako teče črta. Najbrže teče vzhodno od Cesaro, odkoder Amerikanci prodirajo po Cesaro-Randazzo cesti in severovzhodno od Bronte, kjer angleška osma armada prodira naravnost proti Randazzo po cesti, ki obkrožuje Etno.

Največja ovira za zavezniške, da bi se združili pri Randazzo, je strateško zelo važna, 4000 čevljev visoka gora med Troino in Bronte, z kotu in d tlvema cestama, ki peljeta v Randazzo. Kadar bo ta višina zavzeta, tedaj bodo zavezniški velikom boljsem, kajti pot v Randazzo jim bo odprt.

Zavezniški aeroplani neprestano bombardirajo Randazzo, kakor tudi morsko ožino pri Messini. V enem mesecu, odkar so se pričeli boji za Sicilijo, so zavezniški letalci uničili 418 sovražnih aeroplanov, ne števisi aeroplanov, ki so bili uničeni na tleh. Zavezniški pa so jih izgubili 178.

Kot izgleda, Sredozemsko morje ni več "mare nostrum", kot je vedno zadrževal Mussolini, kajti angleške bojne ladje so v ponedeljek ponoči priplule v napoljski zaliv in so bombardirale Castellamare di Stabia.

V mirnem času je mesto imelo 45.000 prebivalcev in ima veliko ladjedelnico in doko za popravilne ladje. V pristanišču se lahko vstavijo parniki, dolgi do 500 čevljev in 25 čevljev globoki, torej tudi precej velike križarke.

V isti noči pa so druge bojne ladje obstreljevale železniške mostove v Cape Vaticano na severozapadni strani italijanskega škornja. Poleg tega so aeroplani tudi bombardirali železnice in mesta v južni Italiji in prav posebno Marina di Cantanzaro, Bovalini in Sidero.

JEC poroča: — Vojno ministerstvo je prejelo naslednje vesti iz domovine: Okupator neprestano dovažajo nove kontingente nemških čet. Pred kratkim je bil pognan v zrak vlak poln nemških vojakov v bližini Sremska Mitrovica in brzovlak Budimpešta-Beograd blizu Zagreba pa brzovlak Zemun-Zagreb. Število žrtev je bilo zelo veliko.

Dve hrvaški diviziji v zapadni in vzhodni Bosni sta pod komando nemških oficirjev. V Sarajevu so začeli formirati bosanski SS diviziji. V okrajni Imotsko se nahaja SS divizija, sestavljena od pripadnikov nemške manjšine v Banatu.

Smrtna kosa v starem kraju V Šmartnem ob Paki v Savinjski dolini je umrl bivši poslanec in predsednik Slovenske Kmetijske Zbornice v Ljubljani, Martin Stoblovič. — JIC.

## Ugrabljeno dete najdeno

Albany, Ore. — Pred dobrim tednom je bilo tukaj ugrabljeno dva dni staro žensko dete in policija je bila z detektivni ves čas na delu. Da najde otroka, katerega mati je bila vsa obupana in bolna vsled izgube deteta, katerega je komaj dobro videla po rojstvu in že ji je bilo ugrabljeno.

Nekaj časa je izgledalo, da bo vse iskanje zaman, potem pa je pred par dnevi neka ženska obvestila policijo, da je opazila pri svoji sosedki nenadno pleničke na sušilni vrvi. Ker ni bilo opaziti, da bi bili tamkaj pričakovali otroka, je ženska menila, da bi bilo skoro dobro ako policija pogledala v zadevo.

Policija je šla pogledat na dom mrs. Wrightove in je tam našla osem dni staro dete ženskega spola, ki je bilo očitno ugrabljeno dete. Ženska je hotela z otrokom policiji uiti in je že nagovorila svojega moža, ki se je nahajal na dopustu, da jo pelje k sorodnikom v Portland, ko je policija aretirala oba.

Otroka so spoznali od odtisih nožic, ki so jih vzeli v bolnišnici takoj po rojstvu. Ženska je nato priznala, da je o-

troka vzela iz bolnišnice, ker je že devet mesecev pripovedovala svojemu možu in sorodnikom, da pričakuje otroka. Ko je imel mož priti na dopust, je izvedla celo zadevo tako, da je odšla v bolnišnico in se v par dneh vrnila z dva dni staro deklico. Hitri prihod iz bolnice je pojasnila s tem, da ni v bolnišnici prostora za vse in ker je bila krepka so jo zdravniki takoj odpustili iz bolnišnice.

Zdravniki, ki so žensko preiskali, so dejali, da je pred petimi leti porodila otroka, a ni povedala, kaj je s tistim otrokom in če je sploh prišel živ na svet ali je morda po rojstvu umrl. Za svojo veliko željo po otroku se bo morala zagovarjati pred sodiščem. Možnost pa je, da je ženska mentalno bolna.

## Roosevelt bo šel v Quebec

V Quebecu je bilo včeraj z dovoljenjem Washingtona objavljeno, da bo predsednik Roosevelt šel v Quebec na konferenco z Winston Churchillom in generalnimi štabi obeh dežel.

Na svoji častniški konferenci je predsednik rekel, da morejo listi omeniti, da se bo sestel s Churchillom, več pa ni hotel povedati.

Kdaj se bosta sestala, seveda zaradi varnosti ni bilo povedano in je znano samo nekaterim najožjim predsednikovim zaupnikom.

Moskovska radio postaja naznanja, da je imel včeraj Josip Stalin konferenco z ameriškim in angleškim poslanikom.

List angleškega vnanjega ministra Anthony Edena "The Yorkshire Post" poroča, da je Stalin vsako uro obveščen o poteku konferenc v Quebecu.

## Potomec Bismarcka podpredsednik Nemškega narodnega odbora v Moskvi

Kakor piše poročevalec Tillingier je v ožjem odboru Nemškega komiteja svobodne Nemčije v Moskvi ena izredna osebnost, ki ima mesto podpredsednika, to je 22 let stari grof Heinrich von Einsiedel, ki je direktni potomec Otona Bismarcka, ki je bil nemški kancelar in je večkrat izjavil, da bi Nemčija ne smela nikdar imeti vojne z Rusijo, kjer je to za Nemčijo bedasto in brezupno podvzetje.

Mladi grof je bil pri letalskem koru in je bil sestreljen iz zraka lansko leto v bližini Stalingrada. Kakor hitro so Rusi izvedeli kdo je, so ga pričeli rabiti za propagando namenjeno nemškemu vojaštvu na ruski fronti.

Grof Einsiedel je bil rojen v Potsdamu, kot sin cesarskega

pruskega stotnika Herbert Ludvika Adolpha von Einsiedelna. Njegova mati je bila vnukinja Bismarcka.

Rusi so z letali spuščali med nemške vojake letake s podpisom mladega grofa, ki je apeliral na nemške čete, naj se upro Hitlerju in njegovi bandi ter prenehajo z vojevanjem proti Rusiji, ker premagati je itak ne bodo mogli.

## Ustaši prišli v Beograd (!)

Francoski list "La Marseillaise" prinaša v svoji številki od 13. julija naslednje brzojavko iz Zuericha:

"Oddelek ustaških čet je prišel v Beograd na pomoč okupatorjevim posadkam. Na beograjskih ulicah je prišlo do ogorčenih spopadov med prebivalstvom ter nemškimi in ustaškimi četami. Ubilih je bilo 50 ustašev in precej Nemcev. Policija je aretirala 800 oseb."

## Rusi napredujejo na treh krajih

Močni in zelo hitri tanki in motorizirana infanterija rdeče armade so prebili Harkov-Poltava železnico ter so prekoračili črto, do katere so prišli v svoji ofenzivi zadnje zime. Rusi so zavzeli močno postojanko Ahtirko, 62 milj severozapadno od Harkova, severovzhodno pa so prišli do Harkova sedem in pol milje.

Z zavzetjem železnice so Rusi odrezali Harkov proti zapadu ter je njegov padev v nekaj dneh neizogiben. Nemci imajo samo dve železnici, po kateri bi se mogla umakniti njihova armada, ki šteje desetisoče vojakov.

Angleški radio naznanja, da Nemci že odvažajo iz Harkova vojaštvo in vojni material, predno jim bo odrezana pot za umik.

Včeraj so Rusi v srditih in zelo divjih bojih podili Nemce skozi najmanj 50 mest, trgovin vasi ter zavzeli več desetisoč akrov polja, ki je posejano z žitom, ki so ga Nemci nameravali v kratkem požeti.

Včeraj so Rusi zavzeli Krasnokuck in Paromovko, 43 milj severovzhodno od Poltave ter so prekoračili najzapadnejšo točko, do katere so dospeli v svoji zimski ofenzivi.

Berlinski radio naznanja, da so Rusi vpognili nemško črto pri Viljami, Rusi pa bojev na tem kraju ne omenjajo.

## Sovjetske tovarne dobro obratujejo v Uralu

Moskva, 10. avg. — Ameriški predstavnik — celo kavčuk in tانبasador Standley, ki se je ene topove.

ravnokar vrnil iz štiridnevnega potovanja na Uralu, kjer si je ogledal sovjetske tovarne za izdelovanje tankov, ter sovjetske nove jeklarne in drugo vojno industrijo, ki je zrastle na uralskem ozemlju odkar so naciji podjarmili velik del ruske zemlje, je dejal, da se more to industrijo primerjati z ameriško. Dejaj je, da je produktivna sila in sposobnost sovjetske industrije napravila nanj velik vtis.

Njegov obisk na Uralu je bil odobren po sovjetski vladi in Standley se je peljal tja z morariskim letalom. Ogledal si je tudi ogromna polja in njive, na katerih je dejal, da bo očitno obilo pridelka. Nikjer, koder je hodil, ni opazil pomanjkanja živil.

Zanimala ga je tovarna, ki dobiva železno rudo takorekoč direktno iz "železne gore" in jo pretvori v jeklo, ter v jeklene kose, ki so v drugih bližnjih tovarnah uporabljeni za gradnjo ladij, tankov, itd.

Neka druga tovarna je tako obsežna, da producira sama vse, karkoli je treba za gradnjo tanka — celo kavčuk in tانبasador Standley, ki se je ene topove.

## Proučavanje ofenzive na Iztoku

Predsednik Roosevelt je včeraj posvetil skoro ves dan proučevanju položaja na Daljnem Iztoku, ker bo o tem razpravljajal na svojem sestanku s Churchillom.

Popoldne je imel predsednik posvetovanje z vojnimi svetovom za Pacifik o bodoči strategiji na Pacifiku. To posvetovanje pa je bilo nenavadno kratko, najbrže zaradi tega, ker bodo obširnejše o tem razpravljali na konferenci Roosevelt, Churchill in oba general. štaba.

Predsednik je imel tudi razgovor s holandskim poslanikom dr. Aleksandrom Loudonom, ki tudi pripada pacifiškemu vojnemu svetu. In po konferenci je Loudon rekel, da je s predsednikom razpravljajal o "bodoči vojaški strategiji."

Iz te njegove izjave je mogoče sklepati, da sta razpravljala o tem, da bo treba zavzeti Burmo in kam čez morje vpasti potem, ko bo zavzeta Nova Gvineja in New Britain. Zavezniški bodo mogoče vpadli naravnost na japonsko zemljo ter bodo napadali železnice in ceste, po katerih dobivajo Japonci svoj vojni material za svoje operacije na Kitajskem.

Drugi vzrok je v tem, da je veliko mesa, ki pride v mesto takoj vzete za armado in za lend-lease pošiljke.

Tretji vzrok pa leži v dejstvu, da veliki mesni trusti na zapadu nočejo pošiljati mesa v New York, ker ni znane cena tukaj dovolj visoka.

## Racijsko knjižico št. 3 se dobi kadarkoli

Kdor ni iz tega ali onega vzroka še dobil racijske knjižice št. 3, se lahko prihlasi kadarkoli za dobavo te knjižice. Mnogi, ki so sicer izpolnili karto za dobavo knjižice, vključ z temu iste niso prejeli. Tem se svetuje, da pišejo na svoj lokalni OPA urad, kamor so poslali karto.

## V NEW YORKU ŠE VE DNO NI DOVOLJ MESA

Tržni komisar Woolley v New Yorku je dejal, da so trije vzroki, radi katerih ni v domovini te velike metropole dovolj mesa, kljub dejstvu, da dežela baš sedaj producira največ mesa.

Prvi vzrok je ta, da OPA dovoljuje hotelom in restavracijam, da plačajo do 20% več za meso, kot sme ali more plačati mesar na drobno. Posledica tega je seveda to, da dobe hoteli in restavracije najboljše meso, dočim mora mali mesar vzeti kar ostane.

Drugi vzrok je v tem, da je veliko mesa, ki pride v mesto takoj vzete za armado in za lend-lease pošiljke.

Tretji vzrok pa leži v dejstvu, da veliki mesni trusti na zapadu nočejo pošiljati mesa v New York, ker ni znane cena tukaj dovolj visoka.

Komisar Woolley je dejal, da so bila ta trda dejstva dognana po daljši preiskavi, ki je temeljito pregledala celo zadevo pomanjkanja mesa v new-yorski metropoli.

New York sedaj zahteva, da administracija nekaj ukrene glede te stvari. Komisar je tudi rekel, da ni res, kar je izjavila OPA, namreč, da je črna tržišče v New Yorku zatrto.

Črni trg dela prav posebno dobro trgovino s perutnino, ker je pomanjkanje drugega mesa, oziroma, ker mnogo ljudi nima dovolj znamk za vse potrebščine, ki jih je treba nabaviti tekom tedna z rdečimi znamkami.

## V Španiji se dobi vsega za denar...

Madrid. — Ko je bila zaključena civilna vojna v Španiji, niso imeli zmagovalci časa, da bi pričeli s temeljito rekonstrukcijo, ker je kmalu vstala druga velika vojna, ki je polagoma zajela ves svet.

To je prekinilo normalni prevoz in trgovino, ter dalo Francovi vladi dober vzrok, da se ni potrudil z načrti za obnovo dežele.

Vzlic vsemu, pa je imela Španija tekem te vojne priliko, da se je okoristila na račun ekonomske vojne med združenimi narodi in osiščem.

Španska je bogata na mineralih in tako je postala bogata tudi v dolarjih in pa angleških funtih, kakor tudi nacijskih obljubah, da bo plačala Nemčija dobro, kadar bo mogla.

Franco je moral nemške obljube sprejeti za dobro, ker so mu naciji pomagali do zmage nad lojalisti, toda z dolarji in funti pa je le prišlo v Španijo neke vrste blagostajne, katero za dober denar lahko kupi nemskih.

V madridskih trgovinah je sedaj na razpolago najfinije vrste blago, usnjeni predmeti, fini španski in francoski parfumi ter ameriška kozmetika.

Cene vsemu blagu so zelo visoke. Nogavice iz naylona stanejo 18 dolarjev par in navadne svilene nogavice so po štiri in pet dolarjev par. Vključ tej visoki ceni, je videti na ulicah mnogo žensk, ki nosijo te drage nogavice.

V restavracijah se dobi vsega, kar si človek poželi, toda nič nenavadnega ni, če znaša račun za lunch, kakršen bi stal v New Yorku \$1.50, deset dolarjev. Skodelica kave stane 50 centov.

Gospoda se zabava in dobro živi, ter si privoščijo tudi biko-borske zabave, a delavci živijo mizerno, ter čisto ne morejo niti tega, kar jim gre po odmerkih.

Bronx, N. Y. — Pretaklo nedelje je strela ubila tukaj dva moška, ko sta šla po ulici. Velik policijski pes, ki je šel z njima na nedeljski sprehod, je ostal živ in nepoškodovan. Ubita moška nista imela na telesih nobene vidne rane ali poškodbe, a njuna obleka je bila strgana na koščke in ravnatoko čevlji.

New Orleans. — Robert A. Taconi, 17-letni mornar, ki se nahaja pri svojih stariših tukaj na kratkem dopustu, je povedal, da mu so pravili siciljski vojni ujetniki, ki so bili na njegovi ladji, da niso imeli v Siciliji že tri leta špagetov. Ni čudno potem, če so bili Amerikancev veseli!

New Delhi. — Pretekli teden so divjale v kraju Rajputana v Indiji velike povodnji, vsled katerih je izgubilo življenje pet tisoč ljudi. Povodenj je podrla dva velika rezervorja in bati se je, da bo število mrtvih veliko višje, ko bo mogoče dognati natančnejšo število, ki jo je povzročila povodenj.

New York. — Nemke so zelo zvešče Adolf Hitlerju, če se more soditi po špijonkah in sumljivih nemških nedržavljanah v tej deželi, ki pridejo v roke FBI. Pretkli teden so namreč zvezni agentje spet prijeli več sovražnih tujcev in med temi je bilo zopet petero žensk—Nemk. Dve od teh sta bili posebno fanatični in sta zmerjali Američane s "svinjami", "malopridneži", ter "faloti". Ena je dejala, da nemška armada daleč nadkriljuje zavezniške vojne sile. Vse so se izrazile, da so za Nemčijo in nekatere so dejale, da pojdejo tja s svojimi možmi ali družinami kakor hitro bo to mogoče. Ena je dejala, da bi ne dopustila, da bi se njen mož boril za Ameriko — z njo vred je bil aretiran tudi mož.

Atlanta. — Država Georgia je prva, ki je sprejela zakon, kateri dovoljuje volilno pravico 18-letnikom. Gubernersam je vodil kampanjo za sprejetje take postavbe, oziroma zakonskega dodatka. Ker p a Georgia ni še odpravila volilnega davka, bo veliko število 18-letnikov vseeno ostalo brez glasovnice, ker v Georgiji je mnogo črnih in belih delovnih ljudi, ki so tako revni, da tega davka ne zmorejo in tako nimajo pravice voliti.

New York. — Bandit oblečen v policijsko uniformo, je ustavljen na cesti avto, v katerem sta se peljala Charles Ehlert in J. O'Sullivan, ki sta imela pri sebi plačo za pomolske delavce, ter ju z revolverjem prisilil, da sta mu izročila mal kovček, v katerem je bilo 10.200 dolarjev. Oba moška sta bila tako iznenadena in prestrašena, da si nista bandita niti dobro ogledala, vsta le-to, da se je precej odpeljal z nekim civilistom ki ga je čakal v avtu nedaleč stran. Onadva sta jima nekaj časa sledila, toda sta kmalu zgubila sled.

(Nadaljevanje na 2. str.)

# “GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)  
Frank Baker, President; Ignac Hudec, Treasurer; Joseph Lupina, Sec.  
Place of business of the corporation and address of above officers:  
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

## 50th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.  
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.  
“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.  
Telephone: CHelsea 3-1243

### ZOPET BREZ STALINA — ?

Winston Churchill je v Kanadi. S seboj je pripeljal cel zbor generalštabnih častnikov in tudi svojega transportnega ministra, pa če mnogo drugih visokih oseb v angleški vladi.

Ž njim sta celo njegova žena in hči Mary. Te dve osebi sta sicer brez vsakega pomena, toda ni nikogar, ki bi na konferencah, ki se bodo pričele, zastopal Rusijo, ki je v sedanjih vojni do sedaj dosegala med vsemi zavezniki največ.

Predsednik Roosevelt je na svoji časnikarski konferenci priznal da se bo v najbližji bodočnosti sestal s Churchillom — kje, o tem ni hotel govoriti — in bosta imela s svojimi generalštabnimi častniki posvetovanja glede bodočega vojevanja.

Glede Rusije je rekel, da bi ga zelo veselilo, če bi na konferencah bila zastopana tudi Rusija, povedal pa je naravnost, da ne bo in da bodo konference čisto ameriško-angliške.

Vse tri velike zaveznice, Združene države, Anglija in Rusija se bore proti enemu skupnemu sovražniku, nacizmu, ki ga hočejo uničiti, iztržiti s površja zemlje.

In ravno sedaj vse tri zaveznice na vseh frontah zmagovalno korakajo proti temu cilju. Pa vendar Rusija hodi samostojno po svoji poti. Na vzhodni fronti se bori Rusija sama že nad dve leti, da je od Amerike in Anglije dobila precej orožja.

Sedaj se bosta Roosevelt in Churchill že šestič sestala in sta dosedaj razpravljala o skupnih problemih sama s svojimi stabnimi častniki brez kakšnega ruskega zastopnika. Po vsaki taki konferenci, ki je važna za vse zaveznice, je bilo oznanjeno, da je bil o vseh sklepih takih konferenc Stalin natančno obveščen.

Pri vsaki zvezi med državami pride v poštev vojaška in politična stvar. Kar se tiče vojaške strani, si zaveznice med seboj pomagajo, pa vendar ne tako, kot bi po splošnem mnenju bilo potrebno.

Vzemimo samo za primer angleško-ameriški zračni napad na rumunske petrolejske naprave v okolici Ploestija. Ameriški in angleški bombniki so odleteli iz Kaira ter so morali leteti 1200 milj, da so dospeli do svojega cilja. Po ameriškem in angleškem zatrdilu je imelo bombardiranje velik uspeh, četudi so bile izgube zelo težke — menda je bilo izgubljenih polovica aeroplanov; 15 aeroplanov se je moralo spustiti na tla na Turškem.

Ako bi bilo med Ameriko in Anglijo ter Rusijo popolno soglasje, tedaj bi zavezniki aeroplani odleteli iz ruskega Kubana, tje od Krasnodara in poletna razdalja bi znašala samo polovico. Poleg tega je osiše vedelo dve uri naprej, da prihajajo zavezniki bombniki, vsled česar je bilo vse kar najbolj pripravljeno za njihov sprejem. Ako bi aeroplani prileteli iz Rusije čez Črno morje, bi osiško izvidno poveljstvo izvedelo za napad komaj 25 minut prej in se ne bi moglo pripraviti.

Nekaj je tedaj gnilega v tej zvezi. Če vedno je nasprotje Anglije proti Rusiji in nesoglasje med njima je isto kot je bilo leta 1941, ko je bila v Moskvi angleška komisija, da se s sovjetsko vlado pogaja za vojaško zvezo, Rusija pa je sklenila prijateljsko pogodbo z Nemčijo, ko je bila angleška komisija še v Moskvi. Rusija takrat ni zapala Angliji.

In sedaj je ravno isto nesoglasje, namreč politično nesoglasje, kajti Rusija je skoro jasno povedala svoje povojne namene, kar se tiče baltskih držav, katere na vsak način hoče obrzati, da si zavaruje svojo mejo na severozapadu, zlasti da si zavaruje Leningrad.

Tudi glede Nemčije so nameni Rusije drugačni, kot pa nameni Anglije. Stalin je izjavil, da ni namen Rusije uničiti Nemčije, niti uničiti nemške oborožene sile, češ, da to ne bi bilo umestno z ozirom na bodočnost. Zakaj Stalin ne mara uničiti nemške vojaške sile “z ozirom na bodočnost”, je razvidno iz naznanila pred nekaj dnevi iz Moskve, da je tam bila ustanovljena organizacija “svobodne Nemčije”, ki je izdala poziv na nemški narod, da se naj iznebijo Hitlerja in njegovega nauka. Kaj to pomeni, je vsakemu jasno.

Znano je, da je Stalin odklonil ponudbo, da bi se angleški in ameriški vojaki bojevali v vrstah rdeče armade. In med diplomati v Washingtonu je javna tajnost, da je Stalin čez zemljevid potegnul črto in rekel zaveznikom: “Sedaj pa stojte na svoji strani črte!”

### TO IN ONO...

(Nadaljevanje s 1. str.)  
Commerce, Texas. — Kongresni predsedatelj Rayburn (dem. Texas) je dejal, da ima armada Združenih držav sedaj dva milijona mož v prekomorski službi. Mornarica, je dejal Rayburn, bo ob koncu tega leta dviskrat jačja kot je bila ob koncu leta 1942. Rayburn je govoril v East Texas učiteljskem, kjer je prejel časten doktorat.

London. — T. V. Soong, kitajski vnanji minister, ki se nahaja na obisku v Londonu, je dejal, da Kitajska pričakuje, da ji bo po vojni vrnjena Manchurija in Formosa, toda Kitajska pa nima nobenih teritorijskih ambicij v Indokini ali v Thailandu.

KUPITE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

# Zločini in zločinci

Napisal PETER LIPA.

(ONA) — Svarilo predsednika Roosevelta, naslovljeno nevtoralnim deželam vsega sveta, naj ne sprejeto pod svojo zaščito vojnih zločincev osišča, na nikakor ni grožnja, temveč le obljuba, da bo pravici zadostevano.

V vojnah in revolucijah preteklosti, ko so politične strasti tudi visoko plamtele, je bila na vada, da je zmagovalna stranika zasledovala in preganjala premagane z veliko masčevalnostjo. Dejstvo, da je imel premagani “napačno” mnenje in da je izšel iz boja le kot drugi najboljši, je zadostovalo že samo na sebi, da ga zadene čim hujša kazen — ako ga je bilo le mogoče dobiti v roke. Nevtroleci pa, ki so opazovali dogodke hladnokrvno, so često videli, da premagani ni bil nič bolj kriv, nego zmagovalec in tako je prišlo do tega, da se je razvil običaj dajanja zaščite vsem političnim beguncem. Tako na primer najde kolovodja ponesrečene revolucije na Madžarskem varen azil, ako mu uspe prekorajiti švicarsko ali švedsko mejo. Švedska in mnogo drugih malih držav bi odklonila zahtevo izročiti takega begunca vladi, ki bi imela očitno slabe namene napram njemu.

Kar se je po zadnji vojni vojni pripetilo cesarju Viljemu II., posrečilo pribežati na Nizozemsko, ki je bila ostala nevtoralna v vojni. Zavezniki so zahtevali njegovo glavo; Lloyd George je bil zmagal leta 1919 v takozvanih “volitvah” na Angleškem pod geslom: “Obesimo kajzerja!” Toda Holandci, ki so miren in hladnokrvnen narod, so dobro videli — pri vsej veliki odgovornosti, katero je noisil kajzer na svojih ramah — da je bilo tudi mnogo avstrijskih, ruskih in celo francoskih politikov, katerih krivda ni bila mnogo manjša kot krivda onega, katerega so nameravali obtožiti. Zato pa so Holandci tudi trdno vztrajali na pravicah, katere jim je dajalo mednarodno pravo. Odklonili so predati Viljema, in

vsil odgovorni državniki zaveznikiških dežel so jim bili na skrivnem zato hvaležni. Šodna obravnava proti kajzerju bi bila mogla prav lahko spraviti na dan marsikakšno neprijetno dejstvo ki bi jih bilo spravilo v zadrego.

Služaj vojnih zločincev osišča pa je povsem drugačen. Tu imamo pred seboj ljudi ki so na podlagi gangsterskih metod z nasilnostjo prišli na vlado in prevzeli upravo svojih dežel prav tako nasilno kot na primer “racket sindikat” prevzame izkoriščanje prodaje zelenjave. Jasno je, da so njihovi narodi nato postali narodi gangsterjev in izgubili obzir in spoštovanje do pravice drugih narodov — kot izgubi tati ali morilec smisel za pravico drugih ljudi. Vsa kariera teh vojnih zločincev osišča je posejana čisto navadnih preostalkih zločinov — zagrešenih, predno so bili na vladi in potem katere kaznuje kriminalna zakonodaja vseh civiliziranih držav.

Letu in leta že nabirajo posamezniki in različne skupine dokaze za dejanja teh zločincev, prav kakor državni tožitelj nabira dokaze za obtožbo moža, katerega krivdo pozna. Odkar je začelo osišče napadati druge dežele poleg svojega lastnega naroda, so vlade same kakor tudi njihove žrtve pomagale pri dopolnitvi te naloge. Čisto nedavno pa je prevzela komisija združenih narodov za raziskavanje vojnih zločinov nalogo, da koordinira in uredi vse te podatke.

Dosedaj dobljene informacije o tem uradu združenih narodov dajejo vtis, da ne bo deloval kot sodišče, temveč bolj kot nekakšen centralen detektivski izsledilni urad. V trenutku, ko bodo vsi posamezni slučajji dognani in jasni, bodo prešli v roke tožilcu, ki bo nastopil v stvari pred kompetentnim tribunalom.

Nikakor torej ne bo prišlo do tega, da bi združeni narodi z oholostjo nastopili proti tej ali oni mali nevtralnemu državi in izjavili: Ta mož nam ni po go-

## ZNIZANA CENA za koračnico SOLDIERS ON PARADE

Ker žel, da se tim bolj razširi za

### PIANO HARMONIKO

prirejena koračnica

### “MLADI VOJAKI”

je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil z založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani cen. to je

Sedaj 35c

Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:

Slovenic Publishing Co.

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

# RAZGLEDNİK

## Dvojček ne ve, kako mu je ime

V Emden, Mo., živi 87 let stari Dave Dan S. Sharp, ki ne ve, če mu je ime Dave ali Dan.

Dave in Dan sta bila dvojčka, ki sta si pa bila tako podobna, da ju niso mogli razločiti niti sorodniki, niti prijatelji in znanci.

Ko sta bila še popolnoma majhna, ju je njuna starejša sestra zamenjala in od onega dne dalje niti mati ni vedela kateri je Dave in kateri je Dan.

gledal v neko izložbeno okno. Stara Sicilijanka se vstavi pred njim in prične z njim pogovor.

Povedala mu je, da je živila več let v Ameriki in da se je vrnila na Sicilijo, njen sin pa je ostal v Ameriki, ker je hotel ostati, kjer je bil rojen. Sin je vzstopil v ameriško mornarico in žena je hotela vedeti, ako ga mladi mornariški poročnik pozna in če bo imel kake sitnosti, ker so njegovi stariši Sicilijani.

“Vaš sin ni na moji ladji,” ji odgovori mladi poročnik, “in jaz ga ne poznam. Vendar pa, kjerkoli je z ameriško mornarico, bodo z njim dobro postopali.”

Dalje je rekel, da zaradi tega, ker so njegovi stariši doma s Sicilije, ne bo imel nobene sitnosti, četudi so Združene države v vojni z Italijo.

Ženica je bila z odgovorom zadovoljna, se je poročniku zahvalila in je odšla, vedela pa ni, da je govorila z mornariškim poročnikom Franklinom D. Rooseveltom, sinoma ameriškega predsednika.

## Kaznjeneć — umetniška galerija

Leo Laverne, star 38 let je bil že pogosto v naskrizju s postavo, je takoj poznan, ako se sleče. Na njegovem telesu je tetovirano naslednje: šlem z orlom, dve ameriški zastavi, jadralnica, vzhajajoče sonce, zahajajoče sonce, indijansko dekle, vrtnica, srce, ptič, orel z razprostrtimi peruti, zapustnica, ženska glava, tri srca, zmaj, konji dirkači in besede Manila, P. I. 1922 in USA. 1931.

## Predsednikov sin

Mlad, visok ameriški mornariški poročnik se je izprehajal ob obrežju nekega pristanišča na Siciliji. Njegova poletna obleka je bila zmečkana in v levi nogavici je bila luknja. Izgledal je truden, toda njegov obraz je bil prijazen, ko je

## Izgubljen prstan v kokoši

Mrs. Don Grady v Clarenton, Texas, je zaklala kokoš in v svojo veliko začudenje je v malenkú našla dijamantni prstan, ki ga je izgubila o Veliki noči.

## Pes z dvema možgani

V Washingtonu, D. C., je dr. John D. Noble seciral psa, ker je bil na sumu, da je stekel. V njegovi lobanji pa je našel dvoje možgan. Drugi manjši možgani so se nahajali za večjimi in so bili tudi zvezani s hrbtnico. In v obeh možganih so bili sledovi stekline.

## Velika ljubezen starega pastora

Pastor Charles Horwell, ki je star 85 let, se je pričel postiti, ko mu je umrla njegova žena, ker se je z njo hotel čimprej združiti v drugem življenju. 46 dni ni vžil nobene hrane, nato pa je zopet pričel jesti.

## Ubegi Mussolini

Odkar je bil mogočni Mussolini odstavljen, Italijani nimajo do njega nobenega spoštovanja in z velikim veseljem podirajo njegove spomenike. V Milanu je na Piazza Littorio stal Mussolinijev kip, katerega so demonstrantje vrgli na tla in mu odbili glavo ter jo vlačili po ulicah med glasnim kričanjem ljudstva.

## DEŽAVLJANSKI PRIBOČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navedila, kako postati ameriški državlian. Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri ispuu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsednik Zedinjenih držav in Fodine država. Cena knjižice samo 50 centov. In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., NEW YORK 11

# Sedaj \$2

## Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini izza naci-fašističnega vpada v domovino

## “Ko smo šli v morje bridkosti”

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK

Vezanimiva knjiga o razmerah in trpljenju našega naroda v stari domovini. — Do sti naših rojakov se še vedno ne zaveda v polni meri, kake strašne stvari so se dogo dile v starem kraju, a knjiga pa jim bo da la jasno in pregledno sliko o strašnih dogo dkih, ki so spremenili lepo in cvetočo Slevenijo v eno samo veliko bolečino, ki peče, žge in mori naš slovenski narod na njegovi lastni zemlji.

Knjigo lahko naročite pri: KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

du. Izročil nam ga! Kar s bo pripetilo, bo na primer, da bo Čehoslovska izjavila Turčiji: Prinašamo vam dokaze, da je Hans Frank ukazal tega dne izvršiti naslednje umore. Ali se vam ne zdi, da bi bilo pravilno in pravično, da se radi njih zagovarja?

Predsednik Roosevelt je zdaj že dvakrat izjavil:

“Pravično se mi zdi, da ti zločinci slišijo to svarilo, da bodo vedeli, da bo prišel čas, ko bodo morali pred sodiščem odgovarjati za svoja dejanja v onih deželah, katere zdaj zatira jo.”

Dalje je izjavil predsednik Roosevelt: “Prišel bo dan, ko bodo Hitler in njegova roparska tolpa in Toje in njegova roparska tolpa poskušali pobegniti iz svojih dežel. Teško verjetno se mi zdi, da bodo našli katerikoli nevtralnó deželo, ki bi jim dala azil ali pristala na to, da vzame kateregakoli izmed njih pod svojo zaščito.”

V kolikor je mogoče presoditi položaj, je videti verjetno, da ima predsednik prav. Nevtralnó niso prav nič naklonjeni med narodnemu zločinstvu in pokoljem. Morda se tega še bolj boje nego dežele, ki so v vojni, kajti jasno jim je da so le za las ušli osišču, ki jim je nameri lo slično usodo. Nobenega dvoma ni o tem, da so oni nevtroleci, katerih meje so osišču najbližje, nasprotni diktatorjem. Njih dežele so demokratične in javnost se ravno tako zgraža nad surovostjo nemškega tiranstva in nad zločini osišča kot javnost naših dežel.

Nekateri krogi so ugovarjali, da bo zelo težko dokazati najvišjim voditeljem osišča, da so krivi določenih kriminalnih dejanj na tako jaseu način, da bi to zadostovalo za obsodbo pred zakonitim sodiščem. Ti krogi naglašajo, da Hitler osebo ne strelja Židov in da Mussolini ni nikdar oropal nobene zasebne palače. Malo verjetno je veseno, da bodo mogli ljudje, katerih krivda je tako jasna, uiti kazni na podlagi izgovorov, ki so tako prozorno le tehnične okolnosti.

V Hitlerjevem slučaju imamo na primer na razpolago njegovo izjavo, naslovljeno vsemu svetu v govoru z dne 13. julija 1934, to je, takoj po zloglasni krvavi čistki njegove stranke. Takrat je Hitler izjavil:

“Ako mi bo kdo očitil in me vprašal, zakaj nisem šel pred redna sodišča — potem mo-

## SONART REKORDI

Lepe Melodije! Št. M571 — Na Marljance, polka Kje so moje rolice Marička pegla — polka Duquesne University tamburica orkester

Št. M575 — Teresinka polka Na pluncih — valček Jerry Koprivšek in orkester Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSCH, Inc., 443 W. 42nd St., New York

## “SPANISH IN 20 LESSONS”

— Špansko slovnica v 20-tih nalogah. — Špansko-angleška slovnica. — Spisal je E. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prikrašena. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Gena je zato niska, ker so se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej pripravi stopnjevalni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španščine.

Praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovničnih pravil ter vas učí brati, govoriti in računati španško.

Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri: KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena in imenlj.

# Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisov brez podpisa in oznobe ne prištevamo. Dopisi za četrtovno številko naj bodo v naših uradih najkasneje v sredo zjutraj.

Dopisi se nam vedno dobrodošli, kar pomenja vso našo pozornost in se v njimi naši rojaki tako radi pogovarjajo.

## PIKNIK "DOMOVINE" V BROOKLYNU

Zopet poletje počasi koraka čistega dohodka se bo dalo za svoj pot, tako tudi mi s poletjem ali predno mine, bodemo se enkrat proslavili poletni čas. "Domovina" pošilja zavojčke različnih stvari. Imeli bomo dobrote, dobro godbo (kapelnjstvo) z dvaintridesetimi knofi. Dobra pijača in fini prigrizek. Torej prijatelji, kaj hočete več? Vstopnina 30 centov. Vas kliče "Domovina" 15. avgusta 1943!

Na svidenje! — Za odbor L. M.

## PISMO IŠ BOLNIŠNICE.

Vas prosim za malo prostora v "Glasu Naroda" in se vam lepo zahvalim, ko ste zadnjič moje pismo priobčili in še celo moj naslov, kar je bilo dobro zame, kakor boste videli z dolaj. In prosim, da objavite moje zahvalo:

Se prav lepo zahvalim Mrs. Terezi Stepic iz Clevelanda, O. za pismo in dva dolarja, ko mislim, da se še nisva nikoli videla. Še so dobri rojaki, ki vedo, kako je človeku, če je novoli v starem kraju. V združenosti naše slovenske pesmi in naše slovenske naselbine, bo de "Domovina" zopet nastopila z lepimi pesmimi in to od Simona Gregorčiča "Nazaj v planinski raj." Ta častni sin naroda, dušni pastir v narodu vem duhu, dal nam je veliko krasnih pesmi; on je videl trpljenje v svojem narodu in trpljenje se je uresničilo sedaj, ko ti tvoja domovina mati Slovenija razrušena leži v razvalinah in kliče svoje sinove in hčere v tujini na pomoč, da jo dvignejo iz razvalin in jo popeljejo "Nazaj v planinski raj." In to pesem bo de "Domovina" zapela v čast tebi, narod naše Slovenije in to pod našim dobro znanim mojmstrom, kateremu je slovenska pesem pri srcu, in to je naš Anton Šubelj, na katerega je "Domovina" ponosna in pevec so veseli da je zopet prišel nazaj in vzel v roke vajeti "Domovine."

Ta piknik pa ne bo samo v korist "Domovini"; polovico

Frank Vilfan, Woodville, Pa.

## INVESTIRAJTE V AMERIKO



KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS IN STAMPS

## IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 56 SANS ZA MILWAUŠKO OKROŽJE

Malo pozno, a vendar ne prepozno smo se milvaški in west ališki Slovenci le zdramili ter ustanovili podružnico SANSa, ter dobili številko 56.

JPO SS je bila ustanovljena že dolgo poprej, za katero se je tudi splošno kolektalo. Dogodilo se je vsoto \$3,000, kar je hvale vredno.

To je nekako cilj in želja tudi te nove podružnice SANSa. Ako se potrudimo in sodelujemo, bo tudi pri tej ustanovi lahko dosežena ciljna vsota. Strmimo torej svojo energijo in pojdimmo na delo skupno, ne glede na osebno prepričanje. Imejmo pred očmi le naše zaslužne brate in sestre v stari domovini.

Naši bratje in sestre tam trpijo in ginejo pod kruto tujčovo peto noč in dan. Kljub temu se junaksko borijo proti fašističnemu nasilstvu z obudovanjem vredno vstrajnostjo in žilavostjo. Trpe pa grozne muke in žrtve so velikanske. Le tisti, ki ima kamen v sebi na mesto srca, se činično umika delu za njegovo rešitev.

Naša podružnica še precej dobro napreduje a popolen uspeh bo še le takrat, ko bodo pristopila vsa društva in organizacije ter bomo vsi pomagali po svojih močeh našemu narodu.

Od 30. maja dosedaj so prispevali posamezniki, društva in kulbi \$269,75. Od te vsote je bilo poslano na glavni urad \$250,00, stroški podružnice \$4, in preostanek v blagajni je \$15,15. Prispevali so sledeči: Po \$50,00: društvo 104 SNPJ in društvo št. 3 JPZ Sloga. Po \$15,00 klub bivših rudarjev. Po \$12,00: društvo 584 SNPJ. Po \$10,00: društva 686 in 192 SNPJ. Po \$5,00: Mrs. Josephine Schlossar, društvo 165 in društvo 103 KSKJ; tajnik društva 234 SNPJ zbral od članov \$9,75. Po \$3,00: Mike Geiser, Steve Mohorko. Po \$2,00: M. Radelj, Rudy Singer, John Klopčič. Po \$1,00: Mary Vršnik, Mary Ujčich, Louis Marr, John Jenko, Jennie Jenko, Joe Fritz, Anton Demšar, John Vidergar, Matt Musich, Mary Musich, Mike Ruppe, Joe Radelj, Josephine Slapnik, Mary Michelich, Mary Camer, Mary Sular, Mary Owen, John Pauch, Vincent Rugeč, Anton Grosar, Frank Puncer, Christina Podjavoršek, Rosie Bizjak, John Tisel, Joe Krainz, Rosie Yenich, Anton Kastiger, Matt Smole, Leo Schweiger, Anton Ermene, Theresa Kaytna in Rosie Yenike. — Po 50 cent.: Frank Britz Od društva 520 SNPJ Cudahy, Wis. je nabrala Tilka Borstner \$53,50. Darovali so: Po \$10,00 Matt Radelj, Frank Borstnar, Frank Bersič; Po \$8,00 Peter Zaic; po \$5,00 Anna Panik; po \$4,00 Andrew Sedušak; — po \$2,00 George Shimeta; — po \$1,00: George Skerbič, Mary Borstner, Anton Skrbich, Louis Cespella; — po 50 cent. John Skladnar.

Poročano je, da pri tem društvu še zmira drži ena dnevna plača od vsakega člana na leto. Ti člani imajo res srce do svojih ljudi — posnemanja vredno.

Omenim naj tudi, da 12. septembra bo Slovenski dan tukaj za nakup vojnih bonrov. Najeta je SS Turn dvorana. Ta dan bo posvečen naši novi domovini Ameriki, kateri moramo pomagati do zmage s tem, da kupimo čim več vojnih bonrov in znanih. Vem, da tudi pri tej nalogi ne bomo zaostali za drugimi narodi. Ta "Bond Rally" je pod vodstvom Mrs. Josephine Schlossar. Slovenci, ki kupujete bonde, ste napre-

## JAN

Ko sem čitala zanimiv in resničen dopis v "Glasu Naroda" od F. R. Vavpotiča "Vsi so enaki" in poslušam različne pogovore odkar je padel Musso, pre mislujem, bode-li zopet svet zapri oči in ne videl več italijanskih zločincev res takih kot so v resnici, ampak stavlil vso krivdo na Mussa in par njegovih pomagačev. Že sedaj nekateri tukaj slikajo Italijane s perutnicami in jih pomiljujejo, koliko so prestali radi krivde Mussa. Ko sem živela doma v zasedenem ozemlju, ob času preganjanja in zatiranja primorskih Slovencev in Hrvatov ne spominjam se niti enega NITI ENEGA Italijana v Rimu, ali kje drugje, da bi se na najmanjši način zavzel za križano ljudstvo.

Kako sladko je bilo Lahom ime, s katerim so nas klicali: "ščavi" sužnji. Žal, da je tudi takrat svet zapri oči, da ni videl vnebovpijočih krivic, ki jih je trpelo naše ljudstvo od italijanskih zverin. Edini glasovi da so javno protestirali proti italijanskemu zverinstvu, so bili češkoslovaški študentje v Pragi. Po praških ulicah so odmevali njih glasovi: "Doli z zatiranci Italijani, Doli s krvoseci! Ustavimo tujca, ki muči naše brate Hrvate in Slovence na slovanski zemlji! Gorica in Trst spadata Jugoslaviji! Trst je Jugoslaviji desna roka! Slabo je telo brez desnice! Bratje Jugoslavlani rabijo vse ude!" itd.

Takrat smo doma mislili na Jana, mladega češkega mladeniča, kateremu bo ta dopis povsena. Ako bi Jan takrat živl, njegov glas bi bilo najboljši slišati. Boril bi se ko lev za pravice Slovanov.

Ko bo vojne konec in zmaga združenih narodov, bo nastalo vprašanje, katero je tisoče Jugoslovanom v misli, in to je: Se-li bo zavzel za Primorsko in Istro kateri velikih narodov? Ali bodo zopet razočarani od laških hinjavcev tisti, ki bodo odločevali?

Jan Hladek je rekel enkrat pred leti. Prišel bo čas, ko se bodo Slovani otrestli zakletih tujcev kjerkoli na svetu. In hodo sami gospodarji na svoji lastni zemlji!

Bilo je v zadnji svetovni vojni. Komaj so eni odšli proti Gorici na bojno polje, še tisto noč nas je zbudilo ropotanje vojskih voz in konj. Kmalu po tistem pa glasno razbijanje na vrata mojega doma. Oče je moral iz postelje ob 2. ponoči, in hoditi po vasi, dokler je vojake in konje spravil pod streho in dobil sobe za avstrijske oficirje. Prostor je moral biti naj ga eden dobi kjer hoče! Konje so nastavili med domačo živino. Po skednjih, kjer so ljudje mlatili žito, so konji razbili lepe podove. Vojške vozove so razvrstili na sadne vrtove. Kjer je bilo sadno drevje na potu, so ga brezbrizno posekali. Tla, katera so bila pred vojno pokrita z gosto travo, so bila takrat popolnoma gola.

Moj oče je prišel šele zjutraj domov. Truden, in ker je deževalo ono noč, tudi popolnoma premočen. Mlad in zdrav je izgledal malo časa prej, ko ni bilo še vojske. Postaral se je tako v kratkem času. Bil niti senca nekdanjega moža.

"Hitro se preobleči, dobil boš še pljučnico," mu je rekla mama. Saj komaj stojiš pokoncu. Ali ne morejo priti čez dan? Vedno te pončijo preganjajo!"

"Ne samo mene," je dejal oče, "celo vas smo zbudili, da smo spravili vse pod strehoh /Ubogi ljudje! V hiši pri — je morala vsa družina, sedem po številu iti spat v eno sobo,

## KUHARSKA KNJIGA:



### Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$ 2.<sup>00</sup>

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri: KNJIGARNI SLOVENIČ PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

da se je v drugo naselil nemški avstrijski oficir. Zadnji, ki je tam stanoval, je bil Madžar. Ko je odšel, jim je odnesel dve lepi odeji. Vojak, ki je hodil z menoj, je kazal veliko sočutje do ljudi in tudi mene je pomiloval. Povabil sem ga, naj nas kakšen večer obiše.

Več dni po onem jutru ga je oče opazil skozi okno. "Tam je oni vojak, ki je hodil prvo noč z menoj," je rekel oče. Stal je blizu okna, naslonjen na vrtno ograjo. Bil je vitak visoke postave v obraz celo mlad, bele polti, oči in lasne temne. Zelo lep mladenič — je rekla mama — izgleda kakšnih osemnajst let. Pokliči ga notri, najbrž tam stoji, da bi ga ti opazil!"

Malo boječe in počasi je stopil v hišo, ali na obrazu se mu je poznalo, kako vesel je bil povablja. "To je nekaj članov moje družine; niso vsi tukaj," mu je dejal oče. "To je Jan Hladek, o katerem sem vam pripovedoval."

"Hvala lepa, gospod, zelo sem želel spoznati vašo družino. Zelo mi je bilo dolgčas sedaj nekaj časa, nekako domotožje me prijema." — "Kje je vaš dom?" ga je vprašala mama. "Iz Češkega sem," je dejal ponovno. "Po narodnosti sem Čeh. Komaj dva meseca sem pri vojakih, pa se mi zdi že cela večnost."

Ostal je dolgo, prišli sta domov še starejši dve sestri. "Pridite k nam, kadarkoli vam je mogoče; ste vedno dobrodošli v našo hišo," mu je rekla mama. "Zelo sem vam hvaležen, gospa," je dejal skoro ginjeno. "Upam, da bomo ostali tukaj dolgo. Od tukaj, saj veste, kam pojdemo — na bojno polje!"

Od takrat skoraj ni bilo večera da ne prišel k nam. Postal nam je kot član družine. Najboljše je govoril o češki zemlji in čeških navadah na svojem domu in o stariših.

"Kaj boš napravil ko vojna mine, Jan?" ga je vprašala sestra.

"Dokončal bom šole" je odgovoril. "Moja mama bi rada videla, da bi postal zdravnik, pa ne bom nikoli. Profesor hočem postati, učiti hočem češko mladino ljubiti svojo zemljo svoj jezik in če je potreba, tudi umreti zanjo. Količno večja bi bila češka zemlja, če se ne bi prodala tujcu! Po vaši in naši zemlji se nasteljuje tujec in nam veiljuje njihov jezik. Žal da tudi po nekaterih cerkvah na Češkem, mesto da bi učili krščanstvo, pa učijo nemško."

"Zavedni so Čehi, ne bojte se," je rekla mama, "se ne bodo prodali."

"Najmanj do Dunaja bi morala segati naša zemlja," je nadaljeval.

"Tudi na Dunaju je polno Čehov. Prišel bo čas, ko se bodo Slovani otresli zakletih tujcev kjerkoli na svetu. In bodo sami gospodarili na svoji zemlji. Dosti nas je, ne bomo se vedno pustili, da nas tujec vlada s svojo železno roko. Mora priti čas, da se bo češka zemlja otresla krvopivocev in ves svet bo vedel zanjo in jo spoštoval. Imamo dobre voditelje ki najbrž že sedaj delajo načrte za to. Ko bo veselje in prostost vlada na Češkem, boste morali vsi priti na moj dom. "Ti Marica", je rekel moji najstarejši sestri, "ti boš morala z menoj in ostala boš tam za vedno. Videla boš kako je lepo tam!"

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzavestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebno.

## Note

KLAVIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za \$1.—

- \* Breezes of Spring
- \* Time of Blossom (Cvetni čas)
- \* Po Jeseru
- \* Kolo
- \* Tam na vrtni grodi
- \* Maribor Waltz
- \* Spavaj Milka Moja,
- \* Orphan Waltz
- \* Dekle na vrtni
- \* Oj, Marica, poglaj!
- \* Barčica
- \* Mladi kapetane
- \* Gremo na Štajersko
- \* Štajerš
- \* Happy Polka
- \* Če na tujem
- \* Slovenian Dance
- \* Vanda Polka
- \* Zidana mreža
- \* Veseli bratci
- \* Ohio Valley
- \* Sylvania Polka
- \* Zvečel sem nekaj
- \* Ko pitica ta mala
- \* Pojdi z menoj
- \* Dol s planine
- \* Kadar boš ti vandrati šel

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI sa piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad MOJA DEKLE JE ŠE MLADA. Naročite pri: Knjigarni Slovenič Publishing Co. New York 11, N. Y. 216 W. 18th Street

## Važno za naročnike

Poleg naslova je razvidno do kda imate plačano naročnino. — Prv številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega časa in stroškov, Vas prosimo, da skušate pravočasno naročnino poravnati. Pošiljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

California: San Francisco, Jacob Laushin\* Colorado: Pueblo, Peter Cutig Walsenburg, M. J. Hajuk\*

Illinois: Chicago, Joseph Bevilac\* Chicago, J. Fablan (Chicago, Cicero in Illinois)

Indiana: Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Martin Dolenc North Chicago in Waukegan, Math Warkic

Michigan: Kalamazoo, Fr. Vodopivec Detroit, L. Plankar\*

Minnesota: Chisholm, J. Lukauch Ely, Jos. J. Peschel Eveleth, Louis Gouze Gilbert, Louis Vessel

Montana: Roundup, M. M. Pantan Washoe, L. Champa

Nebraska: Omaha, P. Broderick New York: Gowanda, Karl Strulsh\* Little Falls, Frank Masle\* Worcester, Peter Rode\*

Ohio: Barberton, Frank Troha\* Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger\*, Jacob Resnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumše Youngstown, Anton Kikelj

Oregon: Oregon City, J. Koblar

Pennsylvania: Bensmer, John Jevnikar Conemaugh, J. Brezovec\* Coverdale in okolica, Jos. Paternel Export, Louis Supančič\* Hazell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamla\*, Frank Blodnikar Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferenčak Imperial, Vence Palcich Johnstown, John Polantz\* Krays, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust\* Pittsburgh in okolica, Philip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schifzer\* West Newton, Joseph Jovan

Wisconsin: Milwaukee, West Allis, Frank Skok\* Sheboygan, Anton Kolar

Wyoming: Rock Springs, Louis Tauchar\* Diamondville, Joe Roldich (\*Zastopnik, ki imajo poleg imena \*, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je pošljal. Zastopnik je tudi odgovoren za plačano naročnino. — Uprava "Glas Naroda"

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES ozioroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

# Visoška kronika

ROMAN — Spisal Dr. IVAN TAVČAR.

47

Kje je prvič videla hudiča? Kje je natedila prvo točo? Kdaj je bila na cerkniški Slivnici in kdaj na hrvaškem Kleku? Je-li prašička, katerega je jahala, vzela gospodarju, ali ga ji je pripeljal satan odkod drugod?

Tudi so hoteli vedeti, ali ima kake tovarišice, ki bi ž njo vred častile hudiča? Ravno tako, ali je Marksu Wulffingu potisnila v meso iglo, kremen in žrebelj, da mu je začela noga otekati in da je po krivici moral trpeti bolečine?

In tako so jo izpraševali po mnogem, kar je bilo eno hudočnejše od drugega. Agata pa se ni premaknila na svojem sedežu. Njen obraz je ostal miren in bil je tako ljubezniv in mil, da se ga zbrana množica ni mogla nagledati. Prav nič ni povsila obličja, ali tudi obraza ni dvignila od zemlje. Kar je brez prenehanja ponavljala, je bilo: "Da ni res!"

"To je trdovratna grešnica!" se je zajezil Frueberger. "Je pač z Visokega, tam imajo trdovratne buče!"

"Imamo že pripomočke," se je zasmejal sodnik ljubljanski. "Bosta že videli, gospod pl. Frueberger, kako ji bo tekel jezikič in da nam bo še več povedala, kakor bomo zahtevali!"

Ta zoprna oseba se je smejala, da se je čulo kakor bi se oglašal vran s smrekovega vrha.

Ali Frueberger se ni dal miru in je vprašal obtoženko "Ali je bilo kaj nasledkov, ko sta se ljubila s peklskim bratcem, he?"

"Da ni res!" je vzdihnila in rdeča je postala, da se je smilla vsem in posebno stari Neži Bergantovi, ki je zarohnela: "Ti svinjski prašič, ti!"

Ljudstvo se je zasmejalo, smejal se je tudi baron "Flekte" s svojimi asesorji, ker so privoščili grdo besedo stavemu grešniku, ki ni mogel držati jezika.

Zaslišana sva bila z Jurijem in izpovedala sva, kar je bila resnica, čista resnica. Mene, ker so opazili, da sem zmeden, so kmalu poslali na leseno klop nazaj. Jurija so se bolj oprijeli, ker je bil nespoloben in se ni vedel pred sodniki, kakor je zapovedano. Posebno tista strigalica iz Ljubljane ga ni hotela izpustiti iz svojih klešč in hotela je iz njega iztisniti to in ono. Med drugim so ga vprašali, ali veruje, da so čarovni, ce na svetu. Pogumno je odgovoril, da ne veruje. Ko ga je črni vprašal, kako da ne, je bil kratek odgovor:

"Ker se nikdar nobene videl nisem!"

Vprašali so ga dalje, ali jo je Juri kdaj videl, da bi bila na prašičku jahala nad domačo streho.

Odgovoril je: "Prav nikdar ne! Sicer pa lahko poizkusimo! Pridite na Visoko, prespoštovani gospod, pa vam pripravim našega najboljšega praseta in nanj sedete in v zraku boste jezdarili, kakor jezdarijo gospodje v ljubljanski jahalnici pred vicedomskimi vrati! Potem vam bom zanesljivo povedal, ali sem kaj opazil v zraku nad hišo, ali ne!"

Poslušalci so bili s tem odgovorom prav zadovoljni. Smeš se je oglašal v ženskih vrstah in predvsem Ana Renata ni prikrivala svojega veselja nad odgovorom, ki se meni ni videl spodoben in v vsakem oziru potreben.

Suhi gospod iz Ljubljane se je kisló držal, ali pritožil se ni, ker je videl, da baronu "Flektetu" ni nevéšč, če se Ljubljčan jezi. Ta je le vprašal:

"Si kaj v šolo hodil?"

"Pri očetih jezuitih v Ljubljani," je odgovoril Juri, "in že takrat so nam pripovedovali, da je učen jezuit spisal debelo knjigo, s katero je dokazal, da čarovnic sploh ni."

"Kaj — jezuit? Kdo je ta pater?" je kričal Frueberger. "Njegovo ime naj se zapiše, da ne odide zasluženi kazni!"

Prošt Urh je pripomnil, da presveti škof Joannes Franciscus ve o tem jezuitu. Imenoval je ime nekega nemškega grofa, ali to ime mi ni ostalo v spominu, zato je tukaj ne morem zapisati.

"Grof!" — Frueberger je kar v se lezel. "Nemški grof, pravite, gospod prošt? No, potem je pa vse v redu, ničesar ne bomo zapisali!"

Kar umiral je od same ponižnosti, ker ta človek je kazal pogum samo na spodaj, na zgoraj pa je bil vsekdar ponižna ovca.

Poklicali so Marksa Wulffinga, da bi izpovedal. Občutili smo, da bo njegova izpoved pomembna in da bo morda oločevala o življenju in smrti. Hodil je ob palici in kazal je, kakor bi ga še vedno noga bolela. Pred sodniki je po svoji navadi pokleknil in z roko tolkel po prsih. Gospodu glavarju se je to dopadlo; bil je s pričo posebno prijazen. Opoiminjal ga je, da naj vse pove in da se mu ni treba bati, ker ima sodišče že toliko moči, da vzame v svoje varstvo vsako pričo, če je izpovedala pravico in resnico.

In res se je Marks Wulffing na vse spomnil. Prav natančno je razložil, da neko noč, ko je luna sijala in da bo morda v hlevu, ni mogel zaspati, ker se mu je ves čas dozdevalo, da v zraku nekaj brenči, nekaj kruli. Vstal je in pri lini na svistih pogledal proti jasnemu nebu. Kimalu je opazil tam gori štiri pike in da so te pike krulile. Potem so se spustile na visoko streho, potem so se ondi kakor lastovke igrale med sabo, nakar so tri odjezdile, ena pa se je spustila na domače dvorišče. Tam je skočila s praseta, ki je kar samo drlo v svinjak. Njo je natančno spoznal: bila je prav gotovo Agata Schwarzkoberica — če bi je bil ne spoznal po drugem, spoznal jo je zanesljivo po rumenih laseh.

Ko se je pri Debeljakovih prej razdirala, ga je udarila Agata z roko. Pri tem udarcu je kar čutil, kako se mu je zmetil ogenj v levi nogi in sicer v meči. Od tistokrat mu je tičala v tej nogi živa žerjavica in pretrpel je muke, kakor bi mu kdo preobračal razbeljeno železo okrog piščali. Peklo in žgalo ga je, oteka pa mu noga ni, ker se mu je videlo nekaj prav čudnega, ker je vendar nemogoče, da bi ne otekalo meso, če se bolečina pase v njem.

(Nadaljevanja prihodnjič.)

## Iz slovenskih naselbin

ZALOSTNE VESTI IZ CHISHOLM MINN.

Najprvo moram sporočiti ne srečo, ki je zadela našega rojaka in naročnika Antona Pogorelca na Balkan. Zadnje nedeljo 1. avgusta je nastala nevihta ob 10. uri zvečer in strela je udarila in vžgala hlev omenjenemu rojaku. Ker je pa imel polno seno — akoli sto ton — je bilo precej vse v ognju. Živino so rešili iz gorečega hleva, drugega niso mogli. Predno so prišli ognjegasilci iz Chisholma, ki je oddaljen kake štiri milje, je že bilo vse pogorelo in so mu komaj rešili hišo.

Omenjeni naročnik ima škode okoli tri tisoč dolarjev. Nekaj malega je imel kritega zavarovalnino. Škoda je toliko večja, ker je zima že pred vrati.

Nadalje naj tukaj poročam o smrti mojega sošoleca. Zadnji teden sem dobila pismo iz Joliet, Ill., da je tam umrl rojak Martin Papež. Pokojni je bil doma iz vasi Srednji Lipovec, fara Ajdovec. Skupaj sva hodila v šolo in skupaj sva šla v Ameriko; on je šel v Joliet, jaz pa sem šla v Cleveland, k mojim bratom; to je bilo leta 1906.

On je živel ves čas v Jolietu do svoje smrti. Nazadnje sem bila pri njem leta 1936 in je bil še poln zdravja in gledal v boljše bodočnost, ker mu je družina rasla. Imel je pet sinov in dve hčeri, že vsi odrasčeni, ali človek obrača, Bog pa obrne.

Tako smo vsi zapisani smrti. Danes meni, jutri tebi! Moje globoko sožalje družini in njegovemu bratu Gregorju.

Dne 29. avgusta se bo vršila tukaj v našem mestu konvencija Ameriške Jugoslovanske Zveze in to je iz cele države Minnesota. Ker pa zaradi vojnih razmer ne bo nič parade po mestu, bo pa igra zvečer ob 8. uri. Igra se imenuje "Slovo vojaka od matere," kar je prav primerno za te čase. Igralci bo do prišli iz EVELTH, MINN. od American Yugoslav Club No. 1. Vmes bodo nastopili tudi pevci, tri Koščakove sestre iz našega mesta in Julija Baraga in še

**Knjiga je posebno privlačna kot darilo za mladeniča, ki se zanima za naravo**

**AMERICAN WILD LIFE**

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, ptic, rib, vseh v naravi in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestro življenje, knjigo bral s velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjavano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšlo v eni sami knjigi, ki pa pri vsem svojem skrajnem primahu POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJACINE.

Knjigo bo s velikim bral levec, ker navede in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribič, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VODAH.

Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sesave, ptice, ribe, kače in živali, ki so ravnotako na suhem kot v vodi doma. — Vesna je v močno platno s slatimi črkami.

POMISLITE, TO KNJIGO LAHKO DOBITE SEDAJ ZA CENO:

**Sedaj \$3.50**

Naročite pri:

**KNJIGARNI Glas Naroda**

216 WEST 18th STREET New York 11, N. Y.

več drugih, tako da že sedaj priporočam vsem Jugoslovancem, da si rezervirajo nedeljo 29. avgusta zvečer in pridite pogledat igro in poslušati naše lepe slovenske pesmi in tako trenutno pozabimo naše težke skrbi v teh vojnih časih. Ne vem, kaj je z našim Jože Zelencom, da se nič ne oglasi. Ali je mogoče že tudi njega vzel Stric Sam? Jaz zelo rada čitam njegove dopise, samo premalo jih je. Zadnje čase je res malo dopisov v "Glasu Naroda". Ali so vsi dopisniki preveč zaposleni, ali jim je pa prevroče polet? Ali tukaj se že vreme obrača bolj na jesen, ker dežuje skoro vsak dan.

Tukaj sedaj ljudje hodijo ob nedeljah v gozd borovnice nabirat, ki jih je prav veliko letos in si tako za zimo pripravijo tega sadeža. Ker je letos vse sadje tukaj zelo drago za vkuhanje, zatorej borovnice prav pridejo; samo je težko delo jih nabirati, posebno starejšim.

Ker se je dopis že razširil, prosim urednika potrpljenja. Pozdrav na vse čitatelje "Glasa Naroda"!

Frances Lukanich, Chisholm, Minn.

**Racijski koledar**

Modre znamke R, S, in T so v veljavi do 20. septembra — za te znamke v knjižici št. 2, se dobi konzervirano sadje in sočivje, dalje fižol, suh grah, lečo, razne konzervirane juhe, zamrznjena živila ter razne sadne sokove.

Rdeče znamke v knjižici št. 2 so porabne za meso, mast, olje, presno maslo, kondenzirano mleko, sir itd. Do konca tega meseca bodo v veljavi v tej knjižici znamke T, U, V in W.

Št. 13 v racijski knjižici št. 1, je dobra za nabavo pet funtov sladkorja do 15. avgusta. Znamka št. 14 v isti knjižici postane veljavna dne 16. avg. in bo porabna do konca oktobra. Znamka št. 15 in 16 sta porabni za nabavo pet funtov sladkorja vsaka in sicer za vkuhanje sadja. Ako katera gospodinja želi dobiti več sladkorja v to svrhu, mora vprašati zanj pri svojem krajevnem racijskem uradu.

Za nabavo enega para čevljev je dobra znamka št. 18 v knjižici št. 1. Ta znamka bo v veljavi do 31. oktobra. Odrtgana znamka ni veljavna — dovoljeno pa je članom iste družine, da porabijo znamke medsebojno, če tako hočejo. Samo kdor naroča čevlje po pošti, sme odtrgati znamko za čevlje — trgovci, ki prodajajo čevlje direktno odjemalci morajo zahtevati, da je znamka odtrgana vpricho njih.

Kurilno olje za prihodnjo zimo se more dobiti že sedaj in sicer je kupon št. 1 veljaven za 10 galon olja. Kupon št. 5 je še veljaven in sicer do 30. septembra — dober je za deset galon olja. Karte za nove oljne racije se te dni pošiljajo po pošti in ko bodo izpolnjene in poslane racijskemu uradu, bodo odobrene in vrnjene aplikantom.

V mestu New York je 18 racijskih lokalnih ali krajevnih uradov. Kdor hoče dobiti naslov svojega lokalnega urada za odmerke, naj pokliče glavni urad v svojem okrožju. — Za Brooklyna pokličite: Main 4-8575; za Queens: Ironsides 6-6300; za Manhattan, Columbus 5-4575.

Za vse informacije glede kontrole cen se obrnite na glavni urad OPA v mestu New Yorku. Naslov je: OPA District Office, 350 Fifth Avenue.



Ameriški zračni transporti lete nad otokom Novo Guinejo na jugozapadnem Pacifiku.

## NOVA IZDAJA Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v

### HAMMONDOVEM NOVEM Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI VSEBINA ATLASA

Sestav sveta — abecedni seznam dežel, provinc — navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov — navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav — v polnih barvah, vsega skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE — 45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO STETJE — Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

SEDAJ **40 centov** PO POŠTI V URADU — 35 CENTOV **48 VELIKIH STRANI**

Naročite pri: **Slovenic Publishing Company** 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

**100 LET MAYERJEVEGA LEKSIKONA.**

Celih 49 enciklopedičnih del je izdal od l. 1834 Bibliografski zavod v Leipzigu. Kdor hoče dobiti naslov svojega lokalnega urada za odmerke, naj pokliče glavni urad v svojem okrožju. — Za Brooklyna pokličite: Main 4-8575; za Queens: Ironsides 6-6300; za Manhattan, Columbus 5-4575. Za vse informacije glede kontrole cen se obrnite na glavni urad OPA v mestu New Yorku. Naslov je: OPA District Office, 350 Fifth Avenue.

ali onem. In tako se je lahko po petih letih napornega dela in zbiranja gradiva Bibliografski zavod v Leipzigu leta 1840 odločil za izdajo prvega zvezavca. Kdor hoče dobiti naslov svojega lokalnega urada za odmerke, naj pokliče glavni urad v svojem okrožju. — Za Brooklyna pokličite: Main 4-8575; za Queens: Ironsides 6-6300; za Manhattan, Columbus 5-4575. Za vse informacije glede kontrole cen se obrnite na glavni urad OPA v mestu New Yorku. Naslov je: OPA District Office, 350 Fifth Avenue.

VSJ ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.